

BESLISSING COLLEGE VOOR MEDISCH TUCHTRECHT

Inzake samenwerking tussen tandarts en onbevoegden.

Veroordeling tot geldboete.

Het College voor Medisch Tuchtrecht en Oplossing van Geschillen in eersten aanleg volgens de wet van 2 Juli 1928 (Stsbl. 222), gevestigd te Amsterdam;

Gezien een klacht d.d. 4 Maart 1948 bij den secretaris ingediend door A. B. en C., tandartsen te Z., tegen mejuffrouw D., tandarts te Z.;

Gelet op hetgeen ter terechtzitting van 23 Juli 1948 heeft plaats gevonden en op de stukken, ten aanzien waarvan de artikelen 37 en volgende van het Reglement Medisch Tuchtrecht en Oplossing van Geschillen werden toegepast;

Gehoord A. B. en C., klagers; D., tandarts, wonende te Z., de persoon, over wie is geklaagd, ten dezen bijgestaan door Mr. P. H., advocaat bij het Gerechtshof te Amsterdam, wonende te Laren (N.H.), alsmede E., 31 jaar, tandtechnicus, wonende te Z., als getuige;

Overwegende:

Klagers, tandartsen te Z., stellen, dat tandarts D. te Z. zich schuldig maakt aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen, door in het huis te Z., waar op de deur is bevestigd een groot bord met het opschrift:, te werken samen of in dienst van een tot uitoefening der tandheelkunde onbevoegd persoon, genaamd E., tandtechnicus. Tandarts D. heeft verklaard, dat zij in tandarts is geworden en toen geen instrumentarium bezat, noch over de middelen om er één te kopen beschikte; — dat zij toen eerst op een kliniek, uitgaande van tandtechnici gewerkt heeft, langs dien weg in aanraking is gekomen met den tandtechnicus E. die aan de . . . te Z. . . . waar een bord met „. . . .” aanstaat, zijn tandtechnisch laboratorium heeft; — dat zij daar de patiënten, die zich aanmeldden, heeft behandeld voor rekening van dezen E., die haar daarvoor 50 gulden in de week betaalde waarvoor zij één middag en twee avonden werkte, — dat haar naam niet aan het pand staat, — dat deze samenwerking in Juli 1948 heeft opgehouden, — dat zij reeds gedurende die samenwerking onder eigen naam de praktijk elders te Z. waar haar naam wel aanstaat, uitoefende, en thans uitsluitend op deze wijze werkzaam is;

E. heeft als getuige verklaard: dat hij tandtechnicus is en niet bevoegd tot de uitoefening der tandheelkunst, — dat hij in het pand te een door anderen met hem opgezet tandheelkundig bedrijf afgewikkeld heeft en gedurende de afwikkeling voortgezet heeft, — dat hij voor het verlenen van tandheelkundige hulp tandarts D. aangenomen heeft, die één middag en twee avonden in de week aan dit adres, waar hij ook woont, werkte, — dat hij als tandtechnicus alleen gebaat is bij prothetische behandeling van patiënten en het dikwijls voorkomt, dat een gedeeltelijke prothese met enige conserverende behandeling gepaard moet gaan, — dat hij patiënten, die uitsluitend voor concerverende behandeling komen, ten minste als het een uitgebreide behandeling is, wegzendt, — dat sinds Juli 1948 de samenwerking tussen hem en tandarts D. verbroken is;

Door deze verklaringen zijn de feiten in de klacht bewezen, en het college is

met klagers van oordeel, dat tandarts D., op de door haar meegedeelde wijze samenwerkende met den tandtechnicus E. zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen.

Het kan daarbij in het midden blijven of tandarts D. daarbij kan gezegd worden in dienst van E. te hebben gestaan, in dien zin, dat zij ten aanzien van haar uitoefening der praktijk van hem bevelen ontving, die zij had op te volgen, daar uit de verklaring van getuige E, in het vooronderzoek voldoende blijkt, dat diens bedrijf, waarin tandarts D. slechts enige uren in de week aanwezig was, niet was ingesteld op een volwaardige verlening van tandheelkundige hulp, maar eenzijdig, overeenkomstig het belang van den tandtechnicus, op de prothetische hulpverlening, zulks ten nadele van het publiek, dat allereerst bij conserverende tandheelkundige hulp is gebaat.

Het College acht bovendien elke samenwerking tussen tandarts en tandtechnicus anders dan in de verhouding van opdrachtgever en uitvoerder van opdrachten tot het verrichten van prothetisch werk een handeling, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnt, daar dit vertrouwen eist, dat het publiek, dat tandheelkundige hulp nodig heeft, zich wendt tot iemand, die tot het verlenen van die hulp bevoegd is en daarvoor de verantwoordelijkheid op eigen naam aanvaardt, ook voor het in zijn opdracht verrichte prothetische werk, m.a.w. dat het vertrouwen gevestigd wordt in den persoon van den tandarts.

In dit geval komt wel heel duidelijk uit hoe nadelig voor het publiek dergelijke samenwerking is, daar tandarts D. verklaarde, dat het E. was, die afdrukken maakte voor prothetisch werk, waartoe deze niet bevoegd was, zodat hij daarmee onbevoegd tandheekunde uitoefende.

Het college is voorts van mening, dat het voortgezette euvel der samenwerking tussen tandartsen en tandtechnici, ernstige bestrijding nodig heeft in het belang van het vertrouwen, dat het publiek moet kunnen stellen in den stand der tandartsen. Het blijkt meer en meer, dat dikwijls jonge tandartsen uit overwegingen, die met de belangen van het publiek geen rekening houden, voortgaan zich uit kwalijk begrepen eigen belang aan deze, het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnende, handelingen schuldig maken, ondanks de daartegen gerichte uitspraken der medische tuchtrechtspraak. Het College acht daarom de strenge tuchtmaatregel van geldboete ook hier weer op zijn plaats, mede ter afschrikking van anderen, die zich reeds op dezen verboden weg mochten bevinden of wel overwogen dien in te slaan. In de bijzondere omstandigheden van dit geval, nu tandarts D. — zij het op het allerlaatste ogenblik — van den verkeerden weg is teruggekeerd, zal het college het bedrag dezer boete matigen, daarbij uitdrukkelijk vaststellende, dat het in de omstandigheid, dat een tandarts niet aanstonds over de middelen beschikt om een instrumentarium aan te schaffen, allenminst een vrijbrief ziet om op een het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnende wijze de praktijk te gaan uitoefenen.

Deze beslissing komt voor openbaarmaking in aanmerking in het algemeen belang.

Rechtdoende:

Verstaat, dat tandarts D. zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen;

Legt tandarts D. te Amsterdam op een geldboete van 200 gulden;

Beveelt de bekendmaking dezer beslissing met het oog op haar belang door plaatsing in de Verslagen en Mededelingen betreffende de Volksgezondheid en door aanbieding ter plaatsing in het Tijdschrift voor Tandheekunde;

Verstaat, dat uit 's Rijks kas aan klagers en den persoon, over wie is geklaagd, geen kosten voor hen uit de behandeling der zaak voortvloeiende, zullen worden vergoed.

Aldus gewezen door de heren Mr. B. de Gaay Fortman, voorzitter; Dr. J. C. Went en J. P. Backer, leden-geneeskundigen; W. L. van Andel en A. Haye, leden-tandartsen, in tegenwoordigheid van Mr. Dr. E. W. Catz, secretaris, d.d. 3 Augustus 1948.

DE TANDARTSEN EN DE ZIEKENFONDSEN

In het Verslag van de Commissaris, belast met het toezicht op de ziekenfondsen, over de jaren 1944 en 1945 treffen wij het onderstaande aan in het hoofdstuk, getiteld: „Overeenkomsten tussen fondsen en medewerkers” met betrekking tot de toenmalige verhouding.

Tandartsen.

„Het honorarium der tandartsen werd niet gewijzigd.

Voor de maatregelen met betrekking tot de invoering van de systematisch-rationele behandeling en van de desbetreffende administratie-formulieren wordt verwezen naar blz. 50 e.v.

De regeling van de verstrekking van tandheelkundige hulp aan de verzekerden was in de maand Mei 1945 nog niet voltooid.

Voor een juiste oplossing van een aantal vraagstukken op dit gebied, o.a. het belangrijke probleem der contrôle, kon van een geregeld overleg met de na de bevrijding herrezen Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde veel worden verwacht.

Interne moeilijkheden van deze Maatschappij, in het bijzonder het beleid van een harer organen, de Centrale Ziekenfonds-Commissie, welk beleid door het Hoofdbestuur en het Dagelijks Bestuur der Maatschappij niet werd goedgekeurd, dreigden echter aan de waarde van het overleg veel afbreuk te doen.

De gezindheid van vele tandartsen in den lande, n.l. van de meesten van hen, die tegen het Hoofdbestuur en het Dagelijks Bestuur in oppositie waren, jegens het Staatstoezicht op de Ziekenfondsen moest uitermate ongunstig worden genoemd. Het bovenbedoelde beleid der Centrale Ziekenfonds-Commissie was aan het ontstaan van deze gezindheid allerminst vreemd. Bovendien moet worden gewezen op de bij vele tandartsen geheel onvoldoende bekendheid met feiten en omstandigheden betreffende het ziekenfondswezen in het algemeen en het Staatstoezicht op de Ziekenfondsen en het Directoraat-Generaal van de Prijzen in het bijzonder.

Voorts bestond bij tal van tandartsen in den lande als gevolg van een complex van factoren van allerlei aard een gevoel van ontevredenheid. Hoewel het opheffen van sommige dezer factoren geenszins in de macht van de Commissaris lag, noch in die der ziekenfondsen, deden de in de oppositie zijnde tandartsen het voorkomen, als zou de ontevredenheid uitsluitend zijn veroorzaakt door de huns inziens onvoldoende honorering.

Als gevolg daarvan hebben zo goed als alle tandartsen, in navolging van hun collega's uit de kring 's-Hertogenbosch en Omstreken en, voor zo ver nodig, hiertoe aangespoord door de Centrale Ziekenfonds-Commissie der Maatschappij, de overeenkomsten met de Algemene Ziekenfondsen in de loop van het jaar 1945 opgezegd.

Naar aanleiding van een desbetreffend verzoek van de Maatschappij heeft de Commissaris zich bereid verklaard, ten aanzien van de verstrekking van tandheelkundige hulp aan de verplicht-verzekerden voorstellen van de Maatschappij, welke dienstig konden zijn tot oplossing van de moeilijkheden ook op het terrein der honorering, met spoed in studie te nemen en, voor wat betreft de tandheelkundige hulp aan vrijwillig-verzekerden, zijn bemiddeling te verlenen, indien het verloop der onderhandelingen tussen de Maatschappij en de Algemene Ziekenfondsen deze bemiddeling wenselijk maakte.

Hoewel als antwoord op deze bereidverklaring de Maatschappij op 1 October 1945 toezegde, voorstellen bij de Commissaris te zullen indienen, waren deze bij het einde der verslagperiode ondanks herhaalde aandrang van de Commissaris nog niet ingekomen. Van deze gang van zaken is kennis gegeven aan de Algemene Ziekenfondsen. ¹⁾

Inmiddels gingen de tandartsen van de kring 's-Hertogenbosch voort, de door hen met ingang van 1 Augustus 1945 eenzijdig ingevoerde tarieven aan de verzekerden,

1) Bij Rondschrifing van 28 December 1945, Afd. VIII, No. 9570.

als waren zij particuliere patiënten, in rekening te brengen. Dit voorbeeld volgden enkele tandartsen elders in den lande.

Op 28 December gaf de Commissaris aan de Kring 's-Hertogenbosch te kennen, dat de tandartsen hun houding dienden te herzien. Met het Directoraat-Generaal van de Prijzen zijn maatregelen besproken voor het geval, dat bedoelde tandartsen op de ingeslagen weg zouden voortgaan.

De Maatschappij heeft de opzegging van de overeenkomsten gekenschetst als een zuiver formele aangelegenheid en verklaard, dat ook na het einde van de overeenkomsten, in afwachting van een nieuwe regeling, de tandartsen bij het verlenen van tandheelkundige hulp aan verzekerden de oude voorwaarden en de tarieven zouden handhaven.

Gelet op deze verklaring en in verband met het feit, dat voorstellen van de zijde der Maatschappij nog niet waren ingekomen, moet het uitermate bevreemdend worden genoemd, dat bij een formele bespreking, op 15 December 1945, tussen enige ambtenaren van het Staatstoezicht en de Centrale Ziekenfonds-Commissie de voorzitter dezer commissie een voor de tandartsen in het land bestemd communiqué voorlas, waarin werd medegedeeld, dat was besloten, dat de tandartsen voortaan zelf de tandheelkundige verzorging der ziekenfondsleden geheel in handen zouden nemen. Het communiqué hield verder in, dat de tandartsen — nu de overeenkomsten met de fondsen waren opgezegd — na 1 Januari 1946 de fondspatiënten zouden blijven behandelen, evenwel slechts tegen contante betaling, door de verzekerden, van — uiteraard door de tandartsen eenzijdig vastgestelde — in het communiqué opgenomen bedragen voor de onderscheidene verrichtingen. Deze regeling zou in tweërlei opzicht afwijken van de bestaande. Ten eerste zouden de patiënten moeten betalen voor de verrichtingen, waarvoor zij vroeger niet behoeften te betalen, omdat deze verrichtingen vielen onder het abonnements-honorarium, dat een einde zou moeten nemen. Ten tweede zouden de bedragen, welke de patiënten voor andere verrichtingen moeten betalen, hoger zijn dan die, welke zij volgens de bestaande regeling moesten betalen. Deze hier uiteengezette regeling zou, aldus de Centrale Ziekenfonds-Commissie, gelden gedurende een overgangsperiode.

Over een definitieve regeling met de fondsen wilden de tandartsen, volgens de commissie, eerst onderhandelen, nadat de wijzigingen in het Ziekenfondsbesluit en de reorganisatie van het ziekenfondswezen, welke de regeering had aangekondigd, tot stand waren gekomen.

Van de zijde van het Bureau van de Commissaris werd dit Communiqué onaanvaardbaar genoemd, de hierin neergelegde regeling afgewezen en verklaard, dat slechts de weg van overleg een mogelijkheid liet tot oplossing van de moeilijkheden. Gewezen werd verder op de funeste gevolgen, in het bijzonder voor de tandheelkundige professie, welke het volgen van de voorgenomen gedragslijn zonder twijfel zou hebben. Er werd bij de Centrale Ziekenfonds-Commissie op aangedrongen, zich nog eens ernstig te beraden, alvorens het communiqué te publiceren.

De Commissaris heeft aan de Maatschappij op 21 December 1945 van een en ander mededeling gedaan in een brief, waarin hij voorts te kennen gaf:

- 1e. dat de onderhandelingen over een overgangsregeling naar zijn oordeel onnodig en ongewenst waren, aangezien zij het tot stand komen van een definitieve regeling slechts aanmerkelijk konden vertragen;
- 2e. dat, zo lang geen nieuwe overeenkomsten waren gesloten, ook na 31 December 1945 de behandeling van fondspatiënten door tandartsen zou dienen te geschieden met handhaving van de oude voorwaarden en tegen de oude tarieven.

De Centrale Ziekenfonds-Commissie heeft, naar aanleiding van de besprekingen op 15 December 1945, aan de tandartsen een rondschrjving gericht waarin werd aangeraden, ook na 31 December 1945 op de oude voorwaarden en tegen de oude tarieven verder te werken tot uiterlijk 1 April 1946.

Het overleg met de Maatschappij over de in te voeren contröleregeling enzovoort duurde aan het einde van de verslagperiode voort."

In een voetnoot wordt aan het slot opgemerkt:

„De verhouding met de Maatschappij is ten tijde van het verschijnen van dit verslag belangrijk verbeterd.”